

O İLLƏRDƏN BU İLLƏRƏ: MART

AYGÜN ƏZİZ
aygunaziz@kaspi.az

Sabah ölkəmizdə 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü qeyd ediləcək. Bu tarix qadınların iqtisadi, sosial və siyasi bərabərlik uğrunda mübarizəsini əks etdirən Beynəlxalq Həmrəylik Günüdür. Hər il mart ayının əvvəlindən etibarən, şəhərdə bayram ab-havası hiss olunur, küçələr gül qoxuyur, vitrinlərdəki hədiyyələr göz oxşayır, sosial şəbəkələr “əziz və zərif xanımlar” müraciətləri ilə dolur.

Bu günün qeyd olunması 1910-cu ildə, alman sosialist fəal Klara Zetkinin təşəbbüsü ilə Kopenhagen şəhərində keçirilən II Beynəlxalq Sosialist Qadınlar Konfransında qəbul edilib. Qadınlar Günü ilk dəfə 1911-ci ildə Almaniya, Avstriya, İsveçrə və Danimarkada qeyd olunub. Daha sonra 1913-cü ildə Rusiyada, 1917-ci ildə isə Azərbaycanda qeyd olunmağa başlanıb. 1914-cü ilə qədər Beynəlxalq Qadınlar Günü müxtəlif tarixlərdə keçirilirdi. Sonradan Avstriya, Macarıstan, Rusiya, ABŞ və digər ölkələrdə qadınların məhz 8 mart tarixini həmrəylik günü kimi qeyd etməsi bu ənənənin formalaşmasına səbəb olub. Daha sonrakı dövrlərdə bu tarix bir çox ölkələrdə qadınların sülh və hüquq bərabərliyi uğrunda həmrəylik günü kimi qeyd olunmağa başladı. 1965-ci ildən keçmiş SSRİ-də 8 mart istirahət günü elan edilib.

GÜL VƏ KONFET QUTULARI...

8 Martın qeyd edilmə forması zamanla sosial və iqtisadi dəyişikliklərə paralel olaraq dəyişib. Sovet dövründə daha çox kollektiv və simvolik xarakter daşıyırdı. Bu dövrdə iş yerlərində rəhbərlik tərəfindən kütləvi təbriklər edilir, əsasən gül və konfet qutuları kimi simvolik hədiyyələr təqdim edilirdi.

2000-ci illərdə hədiyyə seçimlərində dəyişiklik müşahidə olunmağa başladı. Daha çox zینət əşyalarına üstünlük verildi, restoran rezervasiyalarında artım qeydə alındı, həmçinin brend və reklam kampaniyalarının sayı əhəmiyyətli dərəcədə çoxaldı. Bu dövr 8 Martın həm sosial, həm də kommersiya baxımından aktivləşdiyi mərhələ kimi qiymətləndirilir. Musiqili açıqcaqlar dövrü də məhz bu illərə təsadüf edir.

2026-cı il realığında isə qeyd etmə modelləri daha çox rəqəmsal iqtisadi

diyyatla əlaqələnib. Elektron ticarət platformaları xüsusi kampaniyalar həyata keçirir, sosial mediada “ideal hədiyyə” gözləntisi formalaşır. Sosial şəbəkələrdə, xüsusilə qadın qruplarındakı “Qızlar, hədiyyələrinizi paylaşın”la başlayan cümlələr rəqabəti daha da artırır. Eyni zamanda, inflyasiya və ümumi qiymət artımı hədiyyə seçimlərini və istehlak davranışını birbaşa təsir altında saxlayır. Restoranlarda növbələr və həmin günün tıxacı yollarında isə əsl bayram ab-havası hiss olunur.

Hazırda 8 Martda ən çox satılan məhsullar gül, xüsusilə qızılgül, parfümeriya və kosmetika məhsulları, qızıl-zinət əşyaları və smart cihazlardır. Qiymətlərə gəldikdə isə, tələbat yüksək olduğu üçün həmin gün qiymətlər cib yandırır.

• Hazırda 8 Martda ən çox satılan məhsullar gül, xüsusilə qızılgül, parfümeriya və kosmetika məhsulları, qızıl-zinət əşyaları və smart cihazlardır. Tələbat yüksək olduğu üçün həmin gün qiymətlər cib yandırır.

8 Martın cib yandıran qiymətləri...

Əvvəlcə güllərin qiymətinə baxaq. Bakının məşhur gül salonlarında buketlər 100-150 manatdan başlayır. VIP məhsulların qiymətləri isə 700 manatdan başlayaraq 1500 manata qədər yüksələ bilər. Simvolik 101 qızılgül buketinin qiyməti 500 manatdan başlayaraq 800-900 manata qədər dəyişir.

Digər mağazalarda 50, 60, 100, 150, 200 manata da gül buketi hazırlamaq mümkündür. Tək güllər 6 manatdan başlayır. Qarışıq buketlər 80 manatdan, bir gül növündən ibarət olan buketləri isə 150 manatdan başlayaraq 700 manata qədər davam edir. Daha ucuz güllərdən 50-60 manata da buket yığdırmaq mümkündür.

Parfümeriya qiymətlərinə gəldikdə isə, 8 Mart ərəfəsində bu kateqoriyada da mövsümi qiymət dəyişiklikləri müşahidə olunur. Tələbatın artması ilə premium və brend ətirlər daha çox diqqət çəkir. Adətən, rəsmi distribütor şəbəkələrində qiymətlər sabit qalsa da, pərakəndə satış məntəqələrində və onlayn bazarlarda kampaniya və endirim siyasətləri fərqli olur. Azərbaycanda parfümeriya məhsullarının qiymətləri brend, həcm və məhsulun premium səviyyəsindən asılı olaraq dəyişir. Büdcə seqmentinə aid ətirlər adətən 20-60 manat aralığında, orta seqment ətirlər 50-150 manat aralığında satılır. Premium və lüks seqmentdə isə qiymətlər 200-600 manat və daha yuxarı ola bilər. Qramla satılan ətir növləri də günün ən çox satılan ətir növlərindəndir.

Qızıl-zinət əşyaları, smart cihazlar

Qızıl-zinət əşyaları qiymət baxımından daha bahalıdır. Sadə qızıl sırğa, bilərzik və üzük üçün qiymətlər 400-800 manat aralığında başlayır. Brilyant və digər qiymətli daşlarla bəzədilmiş zینət əşyalarının qiymətləri isə 1500-2000 manatdan yuxarıdır. Azərbaycanda smart cihazlar 8 Mart hədiyyəsi kimi geniş seçim imkanları təqdim edir. Büdcə

seqmentinə aid ağıllı saatlar, qulaqlıqlar və fitnes qolbaqları 100-300 manat aralığında satılır. Orta seqment smartfon və ağıllı saat modelləri 300-700 manat aralığında dəyişir. Premium smart cihazların qiyməti 700 manatdan yuxarı formalaşır. Təbii ki, son model telefon almaq istəsəniz, minimum 2500-3000 manat xərcləməli olacaqsınız.

Məlumat üçün bildirək ki, bu gün hədiyyə bazarında aktivlik müşahidə edilsə də, XX əsrin əvvəllərində “çörək və qızılğüllər” şüarı formalaşmış.

Bu şüar qadın hərəkətinin sosial mahiyyətini ifadə edirdi. “Çörək” minimum yaşayış standartlarını, “qızılğüllər” isə ləyaqətli və keyfiyyətli həyat hüququnu simvolizə edirdi.